

שומרי משמרת הקודש

גיליון
ק"ג

סיון תשפ"ד

גיליון חודשי לחיזוק והתעוררות בענייני 'מורא מקדש' וענייני תפילה

מלב אל לב

התבוננות לאור התקופה

חבר יקר!
שלום וברכה

בראשית דברי אודה לך מאוד על שהגך קוראת מכתבי מידי חודש, זה נותן לי כוח ועידוד להמשיך הלאה. אבטא את הדברים הפעם בשני נושאים שונים הקשורים לחודש זה.

הנושא הראשון הוא כמובן העומד במרכז החודש ובמרכז חיינו - 'זמן מתן תורתנו'. הלוא ידוע שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית ואיים עליהם בחייהם אם אתם מקבלים מוטב ואם לאו וכו', האם זה לא נותן קצת חמיצות בכל עניין קבלת התורה, אמנם אנחנו חוגגים בשמחה את קבלת התורה 'בעצרת הכל מודים דבעינן נמי לכם' להראות שנוח ומקובל לנו יום קבלת התורה, איננו מציינים את הכפייה, אך בכל זאת אי אפשר להתעלם מזה.

אולם נראה שאדרבה, השמחה ביום זה היא לא רק על קבלת התורה כשלעצמה אלא גם על הכפייה, על פי זה יתכן טעם נוסף לאכילת מאכלי חלב בחג השבועות. בספח'ק מבואר מדוע היה צריך לכוף אותם והלא אמרו מתוך רצון 'נעשה ונשמע', אלא שמה שקיבלו על עצמם בשעה של רוממות הרוח והשגות גבוהות, אינה בהכרח שתועיל לזמנים חלשים בשעה שאיננו מרוממים.

נסה מעט לתאר מה היה קורה עם 'קבלת התורה' לא היתה מתוך כפייה, אלא רק על פי ה'נעשה ונשמע' שלא, כיצד היינו נראים כיום, מוטב לא לחשוב על כך. כלומר, לטובתנו כפה הקב"ה עלינו הר כגיגית, דהיינו גם אם בשעת מעשה זה היה נראה לא כ"כ טוב שמאיימים עליך בחיך, אך במחשבה כללית על העתיד, זו טובה רבה ועצומה, שים לב כי אומות העולם לעתיד לבוא יתאוננו על כך שלא כפו עליהם הר כגיגית (ע"ז ב).

חלב ומאכלי חלב מסמלים ביותר את הטוב היוצא מתוך קושי ומצוקה, יסודו של החלב הוא מהדם ורק לאחר שנעכר משתנה צורתו לחלב ערב ומתוק, המנהג לאכול 'מאכלי חלב, כיצד נוצרים מאכלים אלה, לאחר שהחלב מתקלקל ונראה כלא ראוי ודחוי, רק כעת מתהווה היכולת לעשות ממנו מאכלים כגיגית ושאר מעדני החלב.

זו היא בעצם תמציתה של קבלת התורה, קבלת עול וכו' מתוך צער וקושי, רק לאחריה נחוש את הטעם הטוב - 'לפום צערא אגרא', מכאן ואילך יעבר לכם'. קח את הדברים לעניין קבלת עול השתיקה בשעת התפילה למען כבוד שמו יתברך ותמצא אור ויערב לך.

הנושא השני, קשור להמשך החודש - כ' סיון. ביום זה אירעו מאורעות קשות לעם ישראל במשך הדורות, הן בתקופות הראשונים, הן בשנים מאוחרות יותר בשנות ת"ח ות"ט, בתקופה זו שאל רבינו בעל תוס' יו"ט ז"ע בחלום על מה ולמה אירע זאת בישראל, וענוהו מן השמים שהיה על חילול התפילה בשיחת חולין, אז תיקן את ה'מי שברך' הנודע לכל מי ששומר פיו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה.

ידידי היקר, חשוב מעט כמה היית מוכן לעשות כדי למנוע צער מיהודי, שח' לא יקרה מאומה לשום איש ישראל, במיוחד נוגעים הדברים במצב הנוכחי העגום מתחילת השנה, גם אם זה כרוך במאמץ, לדעתי זה שווה.

אפרייליכם קבלת התורה עלה והצלח

מאחל בכל לב ידיך ומוקירך

דברים אחדים

נעבד ישאף צל

מציקה לנו השאלה, הלוא כה הרבה מתכוננים ומייחלים, אך כיצד ניתן להשאיר את הרשמים והשפעת החג הקדוש לאורך זמן?

בספר 'החינוך' בשורש מצות ספירת העומר מבאר: 'נצטוו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף לבלנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעיו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא'.

יש לדייק בדבריו, החינוך מתאר את הציפייה לקבלת התורה להראות בנפשנו את החפץ הגדול לבלנו כעבד המשתוקק ונכסף ליציאה לחירות, לכאורה הגדרה ברורה ומובנת, אך כאן מוסיף מילים נוספות 'כעבד ישאף צל', מה בא להוסיף בתיאור זה.

כשאדם ממתין לדבר מה, על אף שהדבר חשוב לו מאוד ומגלה השתוקקות לאותו חפץ, אמת ונכון כי ישמח מאוד בהשיגו את מבוקשו, מכל מקום יתכן ויכול הוא להסתדר בלעדיו, אם משאלתו תיושם מה טוב ומה נעים, אך גם אם לא, אין זה גרוע כל כך, גם העבד השואף לחירות, ייתכן כי ברבות הזמן בעבודתו מתרגל למעמדו ומשלים עם המצב הנתון.

'החינוך' בא ללמדנו כי לא די בציפייה זו כהכנה למתן תורה, אלא כעבד השואף לצל, כאן מונח ביטוי לתחושת אי נוחות ומצוקה בו הוא נתון, אינו יכול להתמודד ואינו מוכן להשלים עם מצבו הנוכחי, כאשר זו התחושה, קבלת התורה מקבלת משמעות שונה לחלוטין, כך הסיכויים גבוהים להישאר ברוממות קבלת התורה לאורך ימים.

'קבלת התורה' כוללת עול תורה ומצוות - כך נותנה דרך לכל קבלה טובה, לענייננו, כאשר מגיעים להכרה מלאה כי הפסק שיחה בעת התפילה, היא דבר גרוע וגורם לנו אי נוחות ומצוקה, איננו מוכנים להשלים עם המצב, כעת יש סבירות גבוהה להישאר בקבלה זו לאורך זמן בס"ד, יעזרנו הקב"ה לקבל עול תורתו ומצוותיו בשמחה.

חזקו ויאמץ לבבכם
האצרכת

הדיינים התיישבו במקומם מוכנים לשמוע את בעלי הדין.

לאחר שראש בית הדין בירר מי התובע, החל התובע אבגר להרצות את טענותיו.

- לפני תקופה רכשתי עז חולבת, ע"פ עצת הרופאים כי חלב עיזים ישפר את בריאותי. את העז הנחתי בחצרי במקום שמור היטב, לבל תצא חלילה לאכול מהגינות הסמוכות.

לפני כעשרה ימים, לרגל שמחה משפחתית הוכרתי לנסוע מחוץ לעיר למשך שבוע ימים יחד על כל בני המשפחה. כמובן שאת העז לא יכולתי לשאת עמי, הואיל וכך פניתי לשכני הטוב עמוס. לעמוס חצר גדולה ומרווחת שם תוכל לשהות העז באין מפריע, על מנת להאכילה בימים אלה הבאתי עמי תבן ומספוא כפי הצורך, 'האם תוכל לשמור לי עליה למשך שבוע' - ביקשתי. עמוס הסכים בשמחה וקיבל את הבהמה לשמירה.

לפני כמה ימים חזרתי מהמסע וכשפניתי אל השכן להשיב את הפיקדון, סיפר לי עמוס בצער כי אינו יודע כיצד זה קרה, לפני יומיים נעלמה העז ואיננה, אבקש מהדיינים הנכבדים לפסוק את הדין, אם זכותי לקבל פיצוי או שמא לא, והמקום ימלא חסרונן, ה' נתן וה' לקח... הדיינים הפנו את אוזנם לשמוע את דברי הנתבע.

אכן אבגר צודק - החל עמוס בדבריו, הוא הפקיד בידי את העז, הכנסתי אותה לחצר, המקום מגורד בגדר גבוהה ונעול כראוי, בצד החצר יש מקום מוצל והעז יכולה לנוח, סיפקתי לה בכל יום את האוכל והמים כנדרש, באותו יום שהתרחש הסיפור, מכיון שנאלצתי להשתמש בכל החצר, הכנסתי אותה לחצר קטנה יותר בצד האחורי של הבית, גם שם המקום שמור היטב, אולם לאחר כמה שעות כשבאתי להחזירה למקום הקבוע, נדמתי לראות כי העז נעלמה מהמקום, מבדיקה שערכתי התברר שכפי הנראה העז חפרה תחת הגדר ומשם הצליחה לברוח, זה לא היה באשמת, מעולם לא עלה על דעתי כי העז מסוגלת לכך, אנשה ככל שיחליטו הדיינים.

הדיינים התלחשו זה עם זה וביקשו את בעלי הדין להמתין, לאחר דיון קצר, החל הראב"ד להכריז את הכרעת הדין.

- לכאורה לפי דברי עמוס נראה הדבר כאנוס גמור ואם כן יש לפטור אותו מכל תשלום אך בטרם נפסוק את הדין אשאל אותך עמוס, האם גם החצר האחורית בה שהתה העז באותו יום, היתה מוגנת משמש?

- האמת שלא, העז היתה חשופה לשמש, אך סיפקתי לה מספיק מים שלא תתייבש, אינני מבין כיצד כל זה קשור לבריחתה.

- אמור נא עמוס, מהי התחושה שלך כאשר אתה עומד חשוף לקרני שמש לוהטות.

- אני מרגיש מצוקה ואי נוחות במידה גבוהה ומנסה להקל עלי ככל שאוכל.

הגדרתי מדויקת, כך גם מרגישה הבהמה, הגמ' (ב"ק נ"ו.) אומרת וכך נפסק בשר'ע שאם הניחו את הבהמה בשמש היא תעשה כל מה שיכולה כדי להינצל מחום השמש, אי הנוחות והמצוקה שחשה גורמים לה לעשות כל פעולה להימלט, על כן במקרה דנן, מעשה זה נחשב לפשיעה גמורה ומחייב אותך לשלם לאבגר תשלום מלא.

מתקרבים אנו ליום קבלת התורה, הרבה מתחבטים ומתלבטים אנו במהותה של 'קבלה' זו מה טיבה, עוד

רננו צדיקים

עבודת התפילה בצל
צדיקי הדורות זי"ע

ויצא יצחק לשוּחַ בַּשָּׂדֶה

עובדות והנהגות בעבודת התפילה ואמרות טהורות מעוררות
בנעיני תפילה, מאת

כ"ק אדמו"ר הרה"ק רבי יצחק אייזיק הי"ד זי"ע

ה'חקל יצחק' מספינקא

ליומא דהילולא - י"ג סיון - תש"ד

עמודי עבודה והתלהבות, שני שלבים חשובים בדרך השלימות העליונה בתורת החסידות, באו לידי תיקונם בבית מדרשו של אדמו"ר רבי יצחק אייזיק מספינקא. מי ששמע פעם בחייו את פסוקי דזמרה של שבת רגילה בספינקא לא ישכח אותם לעולם, מי שהטה אוזן לתפילת שמו"ע רגילה בימות החול ומכש"כ לתפילת מנחה בערבי שבתות, בודאי נתבשם מזיו התפילה וגם אם לב אבן לו תפסה בכל זאת תפילה זו את כל חדרי לבבו ותלווהו בכל דרך חייו ובכל לגוליו, בתפילת 'והאר עינינו בתורתך' ובדבן לבנו במצותיך' שנאמר ע"י רבינו זצ"ל בהתלהבות עצומה ובנעימות עליונה, ומאות לבבות דרוכים וקשובים להמיית תפילתו ותחינתו החדיר לתוך לב כל אחד אהבת תורה, הזרים בתוך לבם סילוני אור תורה ועורר את הנימים הנרדמים ביותר שבנפש, עד שנעשה לשלבת בוערת. גדולים וטובים בדור ההוא נהגו לקלס אותו בתואר המופלא 'עמוד צלותהון ד'ישראל' על שם כוחו המיוחד בתפילה. אמרו: די לראות פעם אחת, איך שבתפילתו כל עצמותיו ממש תאמרנה ה' מי כמוך, והוא מנענע ראשו בטלטלה עזה פעם לימינו ופעם לשמאלו מבלי לחדול אף כשנחבט בקיר מגודל התפשטותו מן החושים - כדי שהאיש מן הצד ישתומם על המראה, כאילו רואה עכשיו מלאך עליון ממלאכי השרת בעבודתם, די לשמוע את הרבי כשהוא מתפלל ביום חול פשוט, לאו דוקא בימים נוראים, ואומר בקול רעם מתגלגל א-ל-ח' וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד, כדי שאפילו בני אדם פשוטים יתלהבו ויקבלו מושג מאי משמע 'אמרו לפני מלכויות' - 'שתמליכוני עליכם'.

סיפר האדמו"ר הרה"צ רבי צבי הירש רוזנבוים מקרעטשניץ סיגט שבילדותו הקשיב פעם אחת כשה'חקל יצחק' נתן באדיר קולו ויקרא 'ברכו את ה' המבורך, ועוד היום - כשחלפו יותר מיובל שנים - עדיין מצלצלים באזניו המילים החוצבות בבחינת 'קול ה' בכח'.

רבינו זצ"ל מבאר בספרו (פר' אמור) שמשנה רבינו קילס בתואר זה - 'עמוד צלותהון ד'ישראל', לאחיו אהרן הכהן דוקא, לפי שבכח לימוד התורה מעלים את התפילות לפני כסא הכבוד, ואהרן הכהן שנאמר בו 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו', לו נאה להיקרא 'עמוד צלותהון ד'ישראל', כי הוא זה שהעלה בכוח תורתו את תפילותיהם של ישראל לפני הקב"ה - ומה מאוד נאוו הדברים האלה למי שאמרם. מי כמוהו, שכל כך הרבה נתן את נפשו ללימוד תורה מתוך יגיעה, מסוגל היה להשיג את רום המדרגות בעבודה שבלב זו תפילה, עד שתפילתו בקעה רקיעים.

היו חסידי ספינקא רגילים לדבר בינם לבין עצמם: הרבי מתפלל בתורתו ומתעמק בתפילתו. והכל באש ובסערה, אדם מניחו בזוית זו ומוצאו אח"כ בזוית אחרת. והכל במסירות נפש - עד שכמה פעמים אחרי התפילה היה רוקק דם. 'דענו' - מספרים תלמידיו הגר"א וידו והגר"פ הרשקוביץ 'שהרבי מבעלזא מהר"ד הטיף לו מוסר בנוגע לתפילתו, שהיא למעלה מכח אנושי, ולמה אינו חש על בריאותו? אולם כפי הנראה היה טעמו ונימוקו של רבינו על פי מה שכתב החוזה מלובלין זי"ע בספר 'דברי אמת' (פר' ואתחנן, בפסוק 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם') שלענין 'להתפלל בכח' צריך שלא לחוש על בריאותו, באשר גם הוא היה מתלמידי תלמידיו, והחזיק בנוסח התפילה של מהר"א מזידיטשוב זי"ע שקיבל מרבו בעל 'עטרת צבי' שקיבל מהחוזה הקדוש.

'הרבי התפלל' - לאדם משהו יכול לתאר זאת? הרבי היה מעוטר כולו בטליתו, ומתוך הטלית בקדוה נעימות זידיטשוביות שירדו לתוך חדרי הלב, עד שכל השומעים געו בבכי ושובו לאלקים בלב ונפש. האם יאמינו אנשים בימינו, שלאחר כל תפילת יום חול פשוט, היתה הטלית רטובה כאילו נפלה למים? האם יאמינו כי נהימתו ב'והאר עינינו' סימרה את שערות הראש והעיניים זלגו דמעות כנחלי מים?

עשרות פעמים חזר הרבי זצ"ל על תפלת 'והאר עינינו בתורתך', בתחנונים, בדמעות ובהשתפכות הנפש שזעזעה לב אבן, בכל אמירה נעשה קולו תקיף וחזק יותר עד שבסוף היתה לשאגה אדירה שהדהדה כקול רעם, שמע יהודי פעם בימי חייו את השאגה ההיא לא רק שנתמלאה רוח טהרה ויראה שמים, אלא שהבין גם את סיבת גדולתו הבחתי נדירה של האדמו"ר זצ"ל בתורה שהעליה כל רואים, רבנים גדולים השתוממו מנין חריפות ובקיאות כזו בכל מכמני תורה לאדם שמוחו דביק וקיטב כל יומא בחי העולמים ושתפילתו תופסת מקום כה רב בימיו, ברם אילו היו שומעים אפילו פעם אחת את בכייתו השתפכות נפשו בתפילת 'והאר עינינו', אילו היו רואים את הסתערותו בשעת תפלת זכה זו היו מבינים כי אחרי הסתערות כזו.

מקורות: ספר שושלת ספינקא, קונטרס חסידות ספינקא ואדמו"רה

תפילה, מידת היראה... פר' משפטים

להתפלל על צרת ישראל להעביר צער השכינה

כאשר ישראל הם במעלה גדולה בעושר וכבוד אזי מתקדש שמו של הקב"ה בעולם וכביכול יש נחת רוח לפני ית"ש. אבל כאשר ישראל הם בעוני וגלות וצער, אזי הצער מגיע לפני ית"ש כמו שנאמר 'בכל צרתם לו צר' וכאמרו חז"ל כשאדם שרוי בצער, שכינה מה אומרת קלני מראשי כו', וע"כ צריכין להתפלל על ישראל בצרתם כדי להעביר הצער מהשכינה הקדושה. פר' כי תשא

עיקר תפילתנו צ"ל על ביאת הגואל ולבטל הגלות

וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ לְפָנוֹת עֶרֶב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמִלִים בָּאִים. ופירשתי דנודע דעיקר התפילה צריך להיות על ביאת הגואל ולבטל הגלות כאשר פירשו הקדמונים 'תפלה לעני' - היינו משיח כטעם 'עני ורוכב על החמור', 'כי יעטוף' - שנתאחר, מלשון 'והיו העטופים ללבן'... וזה פי' הכתוב 'וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה' - להתפלל על החורבן שנקרא שדה, כמ"ש 'ציון שדה תחרש', 'לפנות ערב' - לבטל ולפנות הגלות המכונה 'ערב' כדאייתא בריש פסחים. פר' חיי שרה

הכנעת היצר ע"י תורה ותפילה

אייתא באבות (פ"ב מ"ב) 'טוב תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון. ופירשו רבותינו הקדושים [הרה"ק העטרת צבי' מזידיטשוב זי"ע] שהגם שאמרו חז"ל 'בראיתא יצר הרע בראיתא תורה תבלין' (קידושין ל:) אעפ"כ בלימוד תורה'ק לבד אין יכולין להכניע את היצר'ד, אלא אם עוסקים גם בתפילה ככוונה, ובשניהם יחד תורה ותפילה מכניעים את היצר, וזהו 'טוב תורה עם דרך ארץ' גימטריא 'תפלה' שיגיעת שניהם משכחת עון. פר' חיי שרה

תורתך - היא 'שיחתי'

מָה אֶהְיֶה תוֹרָתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחָתִי. י"ל ד'שיחתי' היא התפילה כמ"ש 'ויצא יצחק לשוּחַ בַּשָּׂדֶה' ואמרו חז"ל 'אין שיחה אלא תפילה', על פי מעשה הידוע מהר"ז זצ"ל, אשר פעם אחת היה עוסק ליישב קושיית התוס' ובאתה אשה אחת ובכתה עבור בנה שהוא חולה ר"ל, והשיב לה שהוא נותן התירוץ הזה שתיירץ קושיית התוס' לבנה שבזכות זה יתרפא, ותיכף נתרפא, הרי שבכח חידושין דאורייתא החולים מתרפאים. וזהו 'כָּל הַיּוֹם' - שאני עוסק בתורה. 'היא שיחתי' - היא התפילה שלי, שעל ידי הלימוד אני ממשיך הישועות כמו ע"י התפילה. שבועות

עיקר התפילה

... ועיקר התפילה הוא להדביק את עצמו ומוחו ולבו לתיבות התפילה ולשפוף נפשו לפני הש"ת. פר' שלח

תפילה בתחנונים

במדרש (דברים רבה ב א) אדם מ'ישראל שהיה עומד ומתפלל מהו שיהא מותר לו להתפלל בקול גדול כך שנו חכמים (ברכות לא) היה עומד ומתפלל יכול ישמיע קולו כבר פרשה חנה (ש"א א) וחנה היא מדברת על לבה... 'קול גדול' יש לפרש במי שבא ומבקש החוב שיש לו ביד חברו, בא עליו בקול גדול לשלם לו, אבל מי שבא לבקש מחברו מתנת חנם, בודאי אינו בא עליו בקול גדול, אלא 'תחנונים ידבר רש', וזה הוא השאלה אם יכולין להתפלל ב'קול גדול' על הצרכים הנצרכים לאדם בכל יום דכיון שאנו מברכין בכל יום 'שעשה לי כל צרכי', ופי' הטור (עי' שו"ע או"ח סי' ו' ס"א) דהקב"ה ברא כל צרכי האדם ואח"כ בראו, אם כן הוה אמינא דמותו להתפלל עליהם בקול גדול, לבקש מהקב"ה ליתנם לו כמ"ש בתוס' יו"ט בברכות (פ"ג מ"ג) דבברכת המזון אומרים 'נברך לאלקינו', משום דמזונות מגיע לנו מצד הדין, ועל זה הביא ראיא מחנה דאע"פ שהיתה צדקת גדולה ונביאה ובקשה על בנים שהוא דבר הכרחי כי לא לתוהו בראה, אעפ"כ לא התפללה אלא בלחש ותחנונים. פר' ואתחנן

תפילה בחמימות והתלהבות

... 'ויולד נח שלשה בנים' דעיקר תולדותיהן של צדיקים מעשים טובים, ע"כ הוליד שלשה דרכי עבודה דעליהם העולם עומד... 'את חם' היינו עבודת התפילה שצריכין להתפלל בחמימות, שלימד להתפלל בהתלהבות ובחמימות, ולא די לבוא לבית הכנסת לעמוד שם כאבן דומם, רק להתפלל בכח ובקול דהקול מעורר הכוונה. פר' נח

קרי"ש - עיקרה 'אהבה', תפילה - עיקרה 'יראה'

וַעֲבַדְתֶּם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וגו' (שמות כג כה). ואיתא בבבא קמא (צב:) ועבדתם את ה' אלקיכם זו קריאת שמע ותפילה... דנהגו כוונת ה'קריאת שמע' העיקר להגביר מידת האהבה להשי"ת ולמסור נפשו מגודל האהבה והתשוקה, וע"כ אומרים בברכה קודם קריאת שמע 'וליחדך באהבה כו' ומסיימין 'באהבה', ובתפילת שמונה עשרה העיקר להגביר מידת היראה כדאייתא בשו"ע (או"ח סי' צ"ח) לעמוד באימה וביראה ורתת וזיע מגודל פחד השי"ת. ומידת האהבה נובעת משם הו"ה מידת החסד, והיראה משם אלקים מידת הדין, וע"כ דרשו ועבדתם את ה' - זו קריאת שמע, מידת האהבה, אלקיכם - זו

מבט אל התפילה

זוויות ראייה שונות על ענייני התפילה

יסודות איתנים

משהו קטן הפריע ליענקלה באותה שעה מרוממת. נרות השבת שעדיין דלקו ריצדו לנגד עיניו, אילו היה כאן חשון לחלוטין, רגשות אהבת ה' והדבקות היו נשגבים ועוצמתיים הרבה יותר, מה עושים כעת לכבות אותם? חלילה! שבת היום!

במחשבה שנייה חשב יענקלה, ייתכן שכל הפחד שלי מלכבות את הנרות נובע רק מתוך יראת העונש. זה פחד ויראה ששייך לאנשים פשוטים עמי הארץ ונשים שדעתן קלה, אך איננה ראויה לאנשים חכמים ובעלי דעת, לא צריך לחשוב על זה, זה לא נוגע אלי.

מחשבה רודפת מחשבה לכאן ולכאן, סיום המעשה שהנרות כבו בצורה כלשהי, בשינוי, כלאחר יד, בגרמא, בדחיפה וכו', ויענקלה ה'צדיק' שלנו המשיך בשיירי הכיסופין עד אור הבוקר...

ידידה הזדעזע ונזעק - אינני מאמין! לא יכול להיות! איך יתכן...? איזה שייגעץ!... מחלל שבת ממש!

הנך צודק בהחלט, הסיפור לא היה, רציתי רק להמחיש לך במשל קיצוני, מזה תבין עד כמה לא יתכן לחיות בסתירה כזו.

לעיתים מזומנות תיווצר תופעה, במיוחד בין צעירים שאינם בשלים דיים, עדיין אינם כשירים למקד את העיקר ואת הטפל במקומם הראוי, סערת רוחם הפנימית וההשתוקקות להתקדם ולעלות, גורמת לפעמים לשבש אצלם את סדר העדיפויות הנכון. תופעה שלילית זאת, אם לא מטפלים בה כיאות, עלולה להתלוות לאדם לאורך ימים, בהמשך אפרט יותר את כוונתי.

בספרה'ק מבואר כי סדר עבודת ה' מתחיל ביראת העונש, רק לאחריה אפשר להגיע ליראת הרוממות ולאהבת ה', בלתי אפשרי לעילל לדלג על שלבים ראשונים, דרגות גבוהות בטרם קדמו להם יסודות בסיסיים, הם דמיונות שזוא וכזב.

אותו יענקלה היה שקוע בדמיונות שוא, למד שיראת העונש היא דרגה פחותה, מדמה לעצמו כי מונח בדרגות גבוהות, אינו מתעסק בזוטות, הוא מדבר בשפה גבוהה יותר, באותם רגעים היה ראשו טמון עמוק ברגשותיו עד שאיבד לחלוטין את השכל הישר מהו באמת רצון הקב"ה, הוא טיפס בסולם לא לו, דברים יסודיים פשוטים לא היו מבוססים אצלו כשורה.

שים לב ידידה, הזדעזעת מהמקרה שסיפרתי, כיצד יתכן להגיע לחילול שבת מכל סיבה שתהיה, אולם לאחר ההערכה הרבה שאני חש כלפך, במחילה מכבודך, אצלך עדיין יכול להיות שתעסוק בענייני עבודת ה' לפי ראות עיניך, גם אם יגרם מכך הפסד מצווה קריאת שמע דאורייתא למחרת.

החלחלה שאחזה בך לפני כמה רגעים אינה נובעת דווקא מחומר האיסור של חילול שבת לעומת ביטול מצוות עשה, אין לי ספק כי היית מזדעזע באותה מידה אם הייתי מספר שאותו יענקלה לא הניח תפילין באותו יום וכדו', וזאת למה, כי חונכת והורגלת מגיל צעיר שאי אפשר להיות יהודי כשר ללא קיום אותן מצוות, לעומתם גם אצלך ישנם עדיין נושאים הדרושים תיקון.

בתקופה זו הגנו מתקברים ומתכוננים לקבלת התורה, לא אאריך בנושא, בוודאי הנך לומד ועוסק הרבה בתחום זה, מעניין האם חשבת פעם על נקודה זו. במעמד הגדול והנשגב שלא היה כמותו מיום בריאת העולם - 'מעמד הר סיני' קבלנו את 'עשרת הדברות', אילו היו שואלים אותנו מה היו אמורים להיות 'עשרת הדברות', לכאורה בהבנת שכלנו היה צריך להיאמר מצוות אהבת ה', 'יראת ה', דבקות בה', וכדו', והאמת שנאמרו מצוות פשוטות מאוד לכאורה, מצוות שכל יהודי פשוט צריך לדעת, אמונה, לא לעבוד ע"ז, לא להישבע לשקר, כיבוד אב ואם, לא תרצח, לא תגנוב וכו', שמא תאמר שיש חלקים נרחבים בישראל שעבורם נאמרו מצוות בסיסיות אלו, אם כך, וכי מעמד הר סיני היה רק עבור האנשים הפשוטים ולא לבעלי מדרגה.

לא ולא! אלא ללמדנו כי יסודות איתנים הללו צריכים להיות מושתתים היטב לעומק אצל כל אחד ואחד, בהיעדר אלו אין שום דרך ואפשרות להתקדם לדרגה גבוהה יותר.

אציג בפניך דוגמא, כאן מדובר בתופעה מצויה לצערנו, אמנם אצל מעטים בלבד אבל היא קיימת, יכול הנך לפגוש תלמידי חכמים ויראי שמים, מדקדקים ומהדרים במצוות, ידברו גבוהה גבוהה, אך עדיין יכולים להיכשל בדברים פשוטים כדיבור בשעת התפילה ואמירת קדיש, לא זו בלבד אלא שמגיבים קצת בזלזול נגד המעוררים שוב ושוב אודות נושא זה, בטענה כי יש להעלות את השיח לדברים נעלים יותר אודות רוממות התפילה וכו', מה יש לחזור ולשנן עוד ועוד בדברים פשוטים כל כך, ואינם שמים אל לב כי יש להם מה לשפר בנושא, סולם הערכים הנכון לא טופל בנעדרותם והם נושאים על שכמם תופעות שליליות ומעוותות.

ידידה היקר, מקווה שהבנת אותי, עליך לשמוח כי הגעת לתובנה בריאה זו בצעירותך, כך תוכל לעלות מעלה מעלה במסילה הנכונה והישרה, יעזור לך ה' לקבל את התורה ועול המצוות באהבה וביראה כיאות, כנוסח התפילה 'הוא יפתח לפנינו ויגשם לפנינו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם'.

ידידה נכנס לחדרו של המשפיע הגה"צ ר' משה ירמיה שליט"א.

זה תקופת זמן שידידה רוצה להתייעץ עם המשפיע שליט"א בכמה עניינים בעבודת ה'. ידידה, שמו הולך לפניו כבחור ירא שמים ועובד ה' באופן מיוחד, תפילתו אורכת שעה ארוכה בהתלהבות ובמתנות, עוסק רבות בספרי חסידות ומחשבה בעומק ובעיון, עם השנים רכש בהם בקיאות רחבה, חבריו יודעים, עבורו בירור נושא בענייני חסידות, ידידה הוא הכתובת הנכונה. על אף שעדיין לא מלאו לו שני עשורים.

לעתים כאשר הוא מולבט בענייני עבודת ה' הוא מתייעץ עם המשפיע הרה"צ ר' משה ירמיה שמכוון ומדריך את ידידה בדרך הנכונה והמתאימה לו, ר' משה ירמיה מעודד ומחזק בתדירות את ידידה שימשיך ולא ירפה, עם הזמן יהיה גם הוא מורה דרך למבקשים הצמאים לשמוע את דבר ה'.

לאחרונה הצטברו לידידה כמה שאלות והתלבטויות, עקב כך ניגש למשפיע וביקש לקבוע שיחה ארוכה ומפורטת בזמן רגוע באין מפריע, ר' משה ירמיה הבטיח כי בעת שיוכל יוזמן אליו לשיחה, ללבן בפרטות את הדברים.

שלום עליכם ידידה יקירי, טוב שבאת, שמח אני לראותך, ובכן אמור נא מה בפך היום? - רציתי להתייעץ עם המשפיע אודות כמה נושאים שמטרידים אותי לאחרונה ואני עומד בספק כיצד לנהוג.

בתקופה האחרונה למדתי קצת על כוונת התפילה, בייחוד על כוונת השמות בתפילה שמו"ע, היות וכן התפילה מתמשכת זמן רב יותר עד שכמעט ולא יוצא לי לענות על 'קדושה', האם עלי לחפש אחר התפילה מניין שאוכל לענות בו, או אולי די בכך שאני שותק בזמן שמו"ע ומכוון את הלב כפי שמופיע בהלכה.

בנוסף, העניין גורם לי שהתפילה מתאחרת ולכן קורה הרבה ואני מפסיד את ארוחת הבוקר בישיבה, זה גורם לי לפעמים מחשבות אודות האוכל בשעת התפילה, מה אני עושה כדי להתגבר על המחשבות האלה שלא יטרידו אותי.

יש בידי שאלות נוספות, אך לעת עתה ארצה לשמוע בנושא זה.

לפני שאענה על שאלותיך אציין כי באת היום ממש בהשגחה פרטית, היות שגם אני ברצוני לשוחח עמך זמן מה.

שמעתי כי לאחרונה היו כמה פעמים שאיחרת לסדר הלימוד בבוקר בישיבה, התברר כי קמת מאוחר באותם ימים.

לא הייתי מתייחס כל כך לנושא, מכיוון שאני סומך עליך שאין זה נובע מתוך קלות ראש חלילה, מסתבר שאצל בחור כמותו זה הגיע מתוך סיבה מוצדקת, אולם היות ולא מכבר נודע לי כי קרו כמה פעמים שקמת בשעה שהפסדת את זמן קריאת שמע, זה הפעיל אצלי נורה אדומה, אי לכך החלטתי לבדוק ולברר מקרוב מה קרה.

ידידה חייך, נתון דעת המשפיע, המשפיע צודק, זה לא נובע חלילה מקלות דעת וקרידות בעבודת ה'.

יצא לי ללמוד בספרים הק' בגודל מעלת תיקון חצות, כמה חשוב לקונן על הגלות וצער השכינה ומה רבה נחת הרוח בשמיים מזה, השירות והתשבחות בשעות אלה מעלתם גבוהה מאוד. הואיל וכן, אני משתדל לקום בחצות ולפעמים השעה מתאחרת באמירת המזמורים והפיוטים במתנות ומתוך רגש הלב, הרבה פעמים אני מוסיף לשיר שירי נשמה ורגש, כך שבסיומם לא נותר זמן רב עד הבוקר, אם אפשר ער עד הבוקר זה יחליש אותי לעבודת המחר, לכן אני הולך לנוח, זו הסיבה שקרה וקמתי בשעה מאוחרת.

היו כמה פעמים שהתעכבתי לשוחח בעבודת ה' עם בחורים מסוימים שמתקשים בעניינים שונים, גם כאן קרה והשעה התאחרת, בעקבות כך נגרם לי לקום מאוחר יותר.

בטרם אומר את דברי אבהיר, כי היות ואני מכיר אותך כבר דעת ודורש לדעת את האמת באשר היא, תקוותי שלא תקפיד עלי גם אם אומר דברים נוקבים, על אף שבתחילה יתכן ואינם ערבים באוזניים.

אמור נא ידידה היקר, בוודאי הנך מכיר את המושג 'יראת העונש', מה ידוע לך בנושא זה? בוודאי שאני מכיר - ידידה שלף על אתר את לשונו של ה'מסילת ישרים': 'יראת העונש, כפשוטה שאדם ירא מעבור את פי ה' אלוקיו מפני העונשים אשר לעבירות, אם לגוף, ואם לנפש. והנה זאת קלה ודאי כי כל אדם אוהב את עצמו, וירא לנפשו, ואין דבר שירחק אותו מעשות דבר אחד יותר מן היראה שלא תבואו בו איזה רעה, ואין יראה זו ראויה אלא לעמי הארץ ולנשים אשר דעתן קלה, איך אינה יראת החכמים ואנשי הדעת' (פכ"ד - בבאור יראת חסא).

יפה מאוד! ובכן שמע סיפור, שמסיבות מובנות לא אפרט את שמו של נשוא המעשה, לצורך המחשה נקרא לו יענקלה.

מדובר בבחור בעל רגש, אחת הדברים האהובים על יענקלה ביותר ומחברים אותו בכיסופים וצימאון נפש, לשיר שירי דבקות ואהבת ה', יכול הוא לשבת ולזמר בעצמו שעה ארוכה ללא הפסקה, אחד הזמנים החביבים בעיניו הוא לבלי שבת קודש, זה זמן מיוחד בו הוא נוהג לשבת ולהתענג על זמירות שבת ושירי דבקות בהתעוררות מיוחדת.

היה זה לבלי שבת אחת, יענקלה מידענו שר לעצמו את זמירות השבת, יי-ה אכסוף, יי-ה רבון, ועוד ועוד, עם הזמן כבה האור בחדר, החדר החשוך הוסיף לו השראה יתירה והוא חש עוד יותר ערגה וצימאון נפש, הוא פתח בשיירי רגש נוספים נכספה וגם כלתה נפשי, צמאה נפשי לאלקים, מים רבים לא יוכלו לכבות, ועוד, הלב מלא, העיניים זולגות דמעות, התחושה עילאית ונשגבה.

התפילה לאור הפרשה

ענייני תפילה
הנלמדים מפרשת
השבוע

תפילה בלחש ותפילה בקול

פרשת בהעלותך - וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל ה' לֵאמֹר אֶל-לֹא רָפָא נָא לָהּ.

שלום יחיאל! האם יש בידך להלוות לי כאלפיים דולר למשך חודש?

יחיאל נבהל - לייבל!... קרה משהו?

- הירגע יחיאל, מדוע נבהלת, לא קרה מאומה, פשוט היו לי הוצאות מיוחדות בחודש זה, כעת אני זקוק להלוואה, אל דאגה, בעזרת ה' אחזיר לך בעוד כחודש.

- לא נבהלתי מעצם הבקשה, הכל בסדר, אלווה לך בעז'ה, נבהלתי מנימת הדיבור, מדוע הנך צועק כל כך.

אתה עומד לידי, אני שומע אותך גם בקול נמוך.

תקופה קצרה לאחר מכן.

- לייבל! בא מהר! דחוף! יוסי הבן שלי נפצע ונחבל, הוא מדמם וזקוק לעזרה ראשונה מידית.

- אני לא מבין אותך יחיאל, אתה עומד לידי, מדוע הנך צועק כל כך, לפני זמן מה אתה עצמך טענת, כשעומדים קרוב אפשר לבקש גם בלחש....

- למה אינך מבין את ההבדל, אתה ביקשת ממני בקשה רגילה, מדוע שלא תדבר בנחת וברוגע, הבן שלי עומד בסכנה, אינני יכול להתאפק ולבקש ברוגע בשעה זו, הצעקה נזעקת מתוך מצוקה וצער פנימי שבלב, בוא חיש מהר לטפל בבן שלי....

הלכה ידועה בתפילת שמונה עשרה, שצריך להתפלל אותה בלחש. חז"ל אומרים בגמ' ברכות (כד:) המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה, ופירש רש"י: הרי זה מקטני אמנה - כאילו אין הקדוש ברוך הוא שומע תפילת לחש ומגביה הרבה. המגביה קולו בתפלתו הרי זה מקטני השקר, וברש"י: הרי זה מנביאי השקר - דכתיב ויקראו בקול גדול (מלכים א' יח).

מאידך, ישנם פסוקים רבים בהם מצאנו שהתפילה היא בצעקה, כאשר בני ישראל היו במצרים נאמר בתורה וַיִּאָּחֲזוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֶבְדָּה וַיִּצְעֲקוּ, כמו כן כשעמדו לפני ים סוף והמצרים היו מאחוריהם כתוב: וַיִּשָּׂאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם וַהֲגָה מִצְרַיִם נֹסַע אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ מֶאֱד וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'. גם בשעה שמרים הנביאה נצטרעה והתפלל משה רבינו בעד אחותו, אמרה תורה: וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל ה' לֵאמֹר אֶל-לֹא רָפָא נָא לָהּ. כך גם בעוד מקומות בתורה בנביאים ובכתובים.

שאלה זו שואל רבינו משה מטרנאי - 'המביט' בספרו הנודע 'בית אלקים' (שער התפילה פרק ו'), ומבאר בזה ביאור נפלא ונעתיק את לשונו הזהב: כי התפילות הסדורות בכל יום שלא בעת צרה, הוא שאין ראוי לאמרם בקול, כיון שהוא יכול לכוין בלחש, אבל התפילות שמתפללים בעת הצרה והצער, אי אפשר שיתפלל אותם האדם בנחת מצד צערו ולכן הוא צועק בקול רם. להורות שהוא מכיר ומרגיש הצער שהוא בו, ואין מי שיצילוה כי אם הוא ית', וכן היתה תפילת משה על דבר הצפרדעים, כי כשאמר לו פרעה העתירו אליה וגו' ואשלחה את העם וגו', מה שלא אמר עד עתה שישלחם, נראה לו היות יציאת ישראל ממצרים תלויה בהסרת הצפרדעים, ולכן צעק אל ה', וכן בהיותו מצטער על אחותו לא היה יכול להתאפק ולהתפלל בנחת ובלחש כי אם בצעקה אל-לֹא רָפָא נָא לָהּ, וכן כל הצעקות שצעקו בני ישראל אל ה' היה בעת צרתם, שלא היו יכולין לכוין את דעתם כי אם בהרמת קול, וכן בתפלת עזרא ראו הצרה קרובה מיצר הרע של ע"ז וזבקשו רחמים שימסר בידם כמו שדרשו ביומא (ט"ז ע"ב) ולכן צעקו בקול גדול, וכן כל זעקה וצעקה שבתהלים הוא בעת צרה, כי אין לב האדם פנוי לכוין בתפילה אם לא בקול רם במירות נפשו, והרי הוא כמי שאינו יכול לכוין בלחש, שמתפלל בקול רם בינו לבין עצמו, ולכן כתוב בארבעה שצריכים להודות ויצעקו אל ה' בצד להם ממצוקותיהם יושיעם, כי גם שהם מרימין קול בצעקה, מצד שהוא בעת צרה הוא יתברך מושיעם. ע"כ דברי הרב.

היוצא לנו מזה, כי שני אופני התפילות כוונתם אחת, להראות אמונתנו ותקותנו שכל משאלותינו וצרכינו הם משהי'ת לבדו ומבלעדיי אין לנו תמיכה ומשענה, בשעה שיכולים אנו לכוון, מתפללים אנו בלחש להוכיח שמאמינים אנו שהוא שומע תפילותינו ועונה לחש, אך בשעת מצוקה וצער שאין בכוחנו ומוחנו לכוין בתפילה בנחת, אנו צועקים אל אבינו שבשמים בזעקה מעומק הלב, כי אין לנו שום עוזר ומושיע, הצעקה העמוקה הפורצת מתוך הלב מוכיחה כי כל תקוותינו וציפיותנו היא מאתו יתברך בלבד ורק ממנו תצמח הישועה.

יהי רצון שיקבל ה' שוועתנו וישמע צעקתנו ויתקבלו תפילותינו לפניו לרחמים ולרצון וימלא משאלותינו במידה טובה ישועה ורחמים.

לפום צערא אגרא

ונוהגין לומר רות כשזועות (רמ"א לור"ח סי' ת"ל ס"ט)

מקור דברי הרמ"א מספר 'אבודרהם' [תפלות הפסח]: וגם בחג השבועות נהגו לקרות רות... ועוד טעם אחר לפי שאבותינו לא קבלו את התורה ולא נכנסו לברית אלא במילה וטבילה והרצאת דמים כדאיתא בפרק החולץ (יבמות מו:). ורות גם היא נתגידרה.

ניכנס מעט למגילת רות ונביט כיצד התקברה רות תחת כנפי השכינה.

לאחר שנעמי אשת אלימלך איבדה את בעלה ושני בניה, פניה מועדות לשוב לארץ ישראל, שתי כלותיה לשעבר רות וערפה מתלוות אליה.

נעמי מבקשת משתי כלותיה לשוב אל ארצם ואל עמם, אולם הן מסרבות ומודיעות לחמותן כי הן רוצות להתגיייר ולהיות חלק מעם ישראל - 'כִּי אֶתְּךָ נִשְׁבַּח לְעַמְּךָ'.

באופן פשוט, אין שום הבדל בין השתים, שתיהן רוצות באמת ובמידה שווה להתגיייר, כאן נוהגת נעמי כהלכה שאין מקבלים את הגרים מיד ומנסה לדחות אותן בתואנות ונימוקים שונים, ערפה קבלה את הטיעון ושהה אל עמם ואלהיה ואילו רות ממשיכה לדבוק בנעמי, נעמי מנסה שוב לדבר על לבה של רות ללכת בדרכי גיטתה אך ללא הועיל, רות מבהירה לנעמי כי זו החלטתה המוכרעת ואינה זזה הימנה.

נעמי רואה כי כך הם פני הדברים וַתֵּרָא כִּי מִתְאַמֶּצֶת הִיא לְלֶכֶת אִתָּהּ וַתְּחַדֵּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ, רות נכנסה אל חיק היהדות לחיי נצח.

משמעות הדברים, גם ערפה היתה בתחילת הדרך, אך רות גילתה עוד מאמץ אחד, גם כשעמד קושי בפניה, חמותה מנסה לדחותה, היא מתאמצת שוב ואינה מרפה. כך זכתה רות להיות אמה של מלכות ושמה מתנוסס לתפארה, מעשיה נכתבו בכתבי הקודש לעד ולנצח נצחים, עד כי מלך המשיח שיתגלה מהרה יוצא מחלציה.

גם ערפה בתחילת דרכה התגברה על קושי והחליטה להקריב מעצמה, לעזוב בית מלכים ולהתקרב אל עם שלא ידעה תמול שלשום, אך כשהגיע עוד קושי נעצרה והרפתה, את המאמץ הנוסף היא לא עשתה.

הפקת לקח, אדם מנסה להתקדם בעבודת ה', נתפוס כדוגמא לענייננו שמקבל על עצמו שתיקה בשעת התפילה, ללא ספק שהוא רוצה באמת, הוא מצליח לעמוד בזה די טוב כשהמצב נוח ללא קשיים מיוחדים, אך כיצד הוא נראה בשעת מבחן וניסיון, בפניו עומד פיתוי להגיד רק משהו קצר, לענות בקצרה לחבר ששאל אותו דבר מה, כעת נדרש ממנו מאמץ נוסף, אף שהתגברת על הקושי הראשון, כעת בבוא נוסף אל תרפה כערפה, התגבר והתאמץ כרות ותזכה להיכנס בשערי קדושה.

נקודה נוספת.

מעמד הר סיני בו נכנסו כל ישראל בברית, היה גיור כללי, כל ישראל חברים באו יחד להתגיייר ולקבל עול תורה ומצוות.

מעשה רות, הוא גיור פרטי של גיורת אחת, שהחליטה החלטה נועזת ואמיצה.

קל יותר לקבל טובה ככל שתהיה בשעה שהיא מתוך החבורה כולם יחד, כח הציבור יותר מאויד, יש תמיכה וחיון וכו'.

מה שונה הדבר כשהחלטה מגיעה מאדם פרטי ללא סיוע ועזר מחבריו, עומד בודד בקבלה הטובה, מימינו ומשמאלו נשמעים דיבורים, שעת מבחן הגיעה, כאן הוא זקוק לכוחות מיוחדים והחלטה אמיצה ביותר, אך הלא ידוע כי 'לפום צערא אגרא'.

בחג השבועות קוראים אנו בתורה אודות גדות כללית של כל ישראל, שנקבלו עליהם עול מלכות שמיים, עול תורה ועול מצוות, אך בד בבד נוהגים אנו לקרוא מגילת רות לתת ביטוי הולם לגיור פרטי, קבלת עול מלכות שמיים ועול תורה ומצוות של אדם אחד בודד נגד הורם הציבור.

כוח הציבור, אידך ועצום מאוד ללא ספק, אך כל נשכח את הצורך בכוחו של היחיד, ביום קבלת התורה הננו לומדים ומחזקים את שתי הכוחות גם יחד, כן יעזרנו ה' ומלכותו ברצון נקבל עלינו בשמחה.

מכתבים למערכת

קוראים מכתבים

לכבוד האלמנה הנכבדה 'שוני' אסתר הקיז'.

רבותי להודות לכם אפרק לב אל החיזיונות הרבים והאסרטים הנפלאים בלילי החודש שאתם אוזנים לכאור, שיש פה הרבה חיזוק לעניין השתיקה בשבת התפילה וכן לכל ענייני תפילה באופן כללי, אך לא זה כנראה שאתם אקבלים הרבה אשכ חיוני, אלוהי הרבה אנוני אנתומיקים אנהכרים, אבל כאמרתם זה אני רוצה להודות לכם על ענייני נוסף.

באסרטים האופיים בלילי ישנן אסרטים רבים מו"ל אה"ל שנתם לא כמות חשובים, וכאן נכנסים בלילי האומות להחזיקם קט בהק, ואל זה אני קט רוצה להודות לכם.

בלילי של חודש אייר היה אסרם תחת הכותרת 'הכרת האוב' שבאופן בסופו היה אסרם השכל לענייני התפילה וכו', אך עיקרם של האסרם נכתב על הנושא של כיבוד אב ואם, שהם אנתומיקים לכם את כל לכם ונפשו ואל זה צריך הרבה חיזוק להשיב להם אלם בלילי האוב.

האסרם נתחם לי את העניינים וחיזק אותי מאוד בנושא החשוב הזה, ואל כך אבי' ישר כוח איומה.

הדברים אנתומיקים מאוד קט לתקופה זו של ימי הכנה לקבלת התורה, באסרם הר סיני קבלנו את עשרות הדברות וכידוע שששית הדברות אנתומיקים לעני' דמויות בלילי הראשון רשומים חושפים דברות שהם אצוות בין אצט לאקוס, ובלילי השני אצוות שבו אצט לחברו, ולכאורה לאה נכתבה אצוות 'כבוד את אבך ואת ארך' בלילי הראשון, אבל שנה בא להראות לנו את חומר העניין, שאצוות כיבוד הורים אינה רק אצווה שבו אצט לחברו כלומר להוריו, אבל יש בהה קט אצווה בין אצט לאקוס כאו שהא' אוארת שהקט כבודם לכבוד האקוס, ה' יעזרו שנתחזק בהה כאו שצריך.

תבחרו אן השאיתם על הפעילות הרבה ואל יכיוי הרבים שאתם עושים.

בכל הכבוד הראוי, דוד א.

גיליון זה נתרם ע"י ידידנו ומכובדנו

הגה"ח הרב נחמן יוסף וילהלם שליט"א

מנהל רוחני בישיבה לצעירים 'חזון נחום'

לע"נ אמו האה"ח מרת מלכה ע"ה בת הרה"ח ר' נפתלי הירצקא ז"ל

נלב"ע ל' סיון תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

יו"ל ע"י מערכת 'שוני משמרת הקודש'

לחיזוק והתעוררות בעניין שמירת הדיבור בשעת התפילה

פקס: 03-6180410 • דוא"ל: shmh5775@gmail.com

ציידה לדרך

כשאדם מדבר בשעת התפילה וקריאת התורה, לא רק שאינו מקיים את חובתו כדבעי, אלא הוא מזיק! הוא מוריד בעיני אחרים שרואים אותו מדבר, את הערך לתפילה ולקריאת התורה. כי מעשיו וודאי משפיע על אחרים ומחליש אותם כמבואר בספרים, שידע ברור שלא רק שאינו מקיים לעצמו, הוא בגדר מזיק לזולתו!

כ'אדמו"ר ה'מבשר טוב' מביאלא זצ"ל - שלשים לפטירתו, ב' סיון